

من سلیمانم.

قبله امریکت کل سرخ

جانانازم چشمه، فہرم نوز

دشت، بنجادوی من

من وضو باتشس پخبرو نامی کیرم

در نمازم جریان دارو ماہ، جریان دارو طیف

سنگ از پشت نمازم پیدا است

بہ ذرات نمازم متبلور شدہ است

من نمازم براوقتی می خوانم

کہ اذانش را با دقت باشد سرکل دستہ می سرو

من نمازم را پی بگیریۃ الاحرام علف می خوانم

نی . قد قاست . موج ...

ایل کاشانم

پیشام بتاشی است

کاه کابی قنسی می سازم بارگنم . می فروشم به شما

تا به آواز شقایق که در آن زندانی است !

دل تنهایی مان تازو شود .

چه خیالی . چه خیالی ... می دانم

پرده ام بی جان است

خوب می دانم . جوش تماش من بی مایه است ...

من نمی دانم

که چرامی گویند . اسب حیوان نخعی است . کبوتر زیباست

و چرا در قفس بیخ کسی اگر گس نیست.
 گل شبدر چه کلمه از لاله می قرمز دارد؟
 چشمه بار را باید شست جور دیگر باید دید.
 کارمانیت شناسایی راز گل سرخ.
 کارما شاید این است
 که میان گل نیلوفر و قرن
 پنی آواز حقیقت بدویم.

کاشان - قریبی شماره ۱۳۲۳

در پشت کتاب به قلم

توضیحات:

- ۱ - شاعر، بین «شب بو و کاج» به لحاظ کوتاهی یکی و بلندی دیگری تضادی برقرار ساخته است.
- ۲ - گل سرخ، گل آتش رنگ؛ نمادی از عشق، قلب انسان و زیبایی های جهان است.
- ۳ - چشمه، نماد پاکی و جوشش و لطافت و روشنی است و نور نمادی از پرتو ایزدی.
- ۴ - دشت در معنای مجازی، همه ی گستره ی زمین می تواند باشد.

- ۵- تپش پنجره‌ها، هجوم روشنایی به درون بر اثر باز شدن پنجره است. شاعر، با نور و روشنی وضو می‌گیرد. پنجره، دریچه‌ای است از درون به برون و نشانگر احساس و ارتباط است.
- ۶- نماز هم چون ماه و طیف سرشار روشنی و زیبایی و مثل آب شفاف و زلال است. آن چنان که سنگ از درون آن بیداست؛ یعنی، خلوص نیت دارم.
- ۷- نماز سرشار از لطافت است.
- ۸- شاعر وقتی نمازش را می‌خواند که همه‌ی عناصر طبیعت را در نماز ببیند. از دیدگاه عرفان، همه‌ی پدیده‌ها در حال تسبیح و عبادت هستند.
- ۹- شاعر آن‌چه را که در نقاشی ممکن نیست- آواز خواندن شقایق آن هم در قفس- در عالم شعر ممکن ساخته است. آواز شقایق زندانی در قفس، نغمه‌ی عاشقانه‌ی قلبی است خونین که چون پرنده در قفس پرده‌ی نقاشی گرفتار است (این قسمت، آرزوی تحقق نیافته‌ی شاعر را نشان می‌دهد).
- ۱۰- باید در دیدن‌های خود تجدیدنظر کنیم و دیوار آموخته‌ها و شنیده‌ها و عادت‌ها را فرو بشکنیم.
- ۱۱- گل نیلوفر رمز عرفان است. وظیفه‌ی ما شاید این باشد که میان آموخته‌های عرفانی و رهاوردهای عصر جدید، گوش به آواز حقیقت بسپاریم.

خودآزمایی:

- ۱- در دو شعر «آب را گل نکنیم» و «صدای پای آب» چه مضمون مشترکی درباره‌ی خدا دیده می‌شود؟
- ۲- مفهوم این جمله‌ی زیبای آندره ژید نویسنده‌ی فرانسوی با کدام قسمت از شعر ارتباط معنایی دارد؟ «بکوش تا عظمت در نگاه تو باشد نه در آن چه بدان می‌نگری»
- ۳- کدام کلمات در این سروده‌ی سهراب سپهری مفهوم کلیدی دارند؟
- ۴- نوع توصیف سپهری را (خیالی، نمادی و واقع‌گرا) مشخص کنید.
- ۵- هنر دیگر سپهری جز شعر، نقاشی است. سپهری در کدام بخش از این شعر، شعر و نقاشی را با هم در آمیخته است؟
- ۶- چند نمونه از تعبیرات عامیانه را در این شعر سهراب سپهری پیدا کنید.
- ۷- شاعر در شب‌بو و کاج چه خصیصه‌هایی را جست‌وجو می‌کند؟
- ۸- این شعر مشهور سعدی «مرغ تسبیح‌گوی و من خاموش» با کدام قسمت شعر سپهری ارتباط معنایی دارد؟